మంగళసూత్రం

పి. గణపతి శాస్త్రి

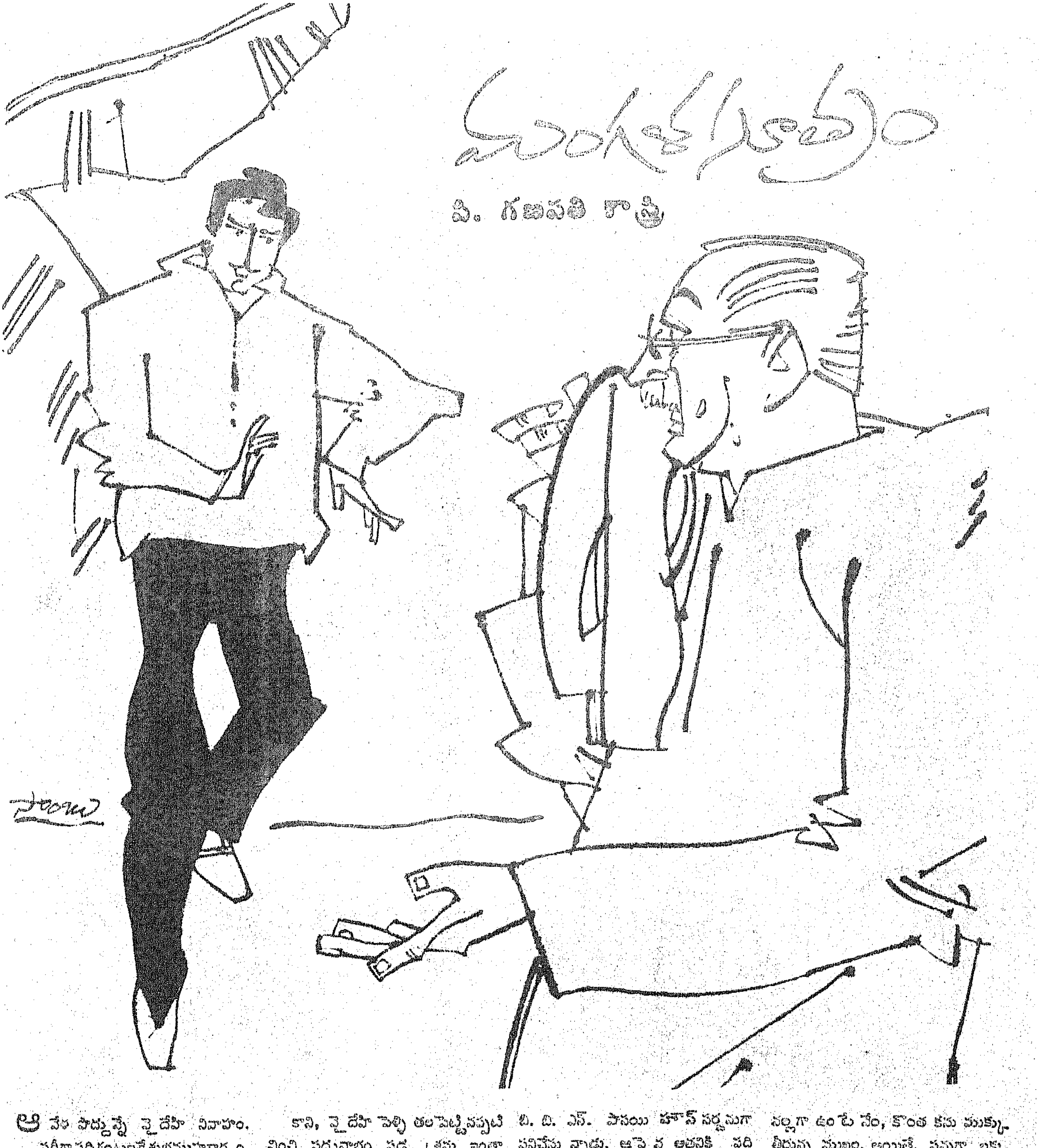

ఆ వేళ పొద్దున్నే వైదేహి వివాహం. సరిగా పదిగంటలకే శుభముహూర్తం. తన కుమార్తె వివాహానికి వెంకటేశ్వర కల్యాణమండపంలో అన్ని ఏర్పాట్లు చేసుకున్నాడు పద్మనాభం.

ఇంతకు మునుపు అతను ముగ్గురాడపిల్లల పెళ్ళిళ్ళు చేశాడు. ఆపైన పెద్దబ్బాయి పెళ్ళికూడా ఘనంగానే జరిపించాడు.

కాని, వైదేహి పెళ్ళి తలపెట్టినప్పటి నించి పద్మనాభం పడ్డ శ్రమ ఇంతా అంతా కాదు. ఎన్నెన్ని విధాల, కాళ్ళకి బలపాలు కట్టుకుని తిరిగినా కాస్త నాలుగు వేళ్ళు నోట్లోకి వెళ్ళిన సంబంధం ఒక్కటీ కలిసిరాలేదు! కాని, ఎలాగయితేనేం, చిట్టచివరికి చాలా మంచి సంబంధమే కుదిరిందని సంతృప్తి పడ్డాడు.

వరుడు సోమసుందరం ఇటీవలే ఎమ్. బి. బి. ఎస్. పాసయి హౌస్ సర్జనుగా పనిచేస్తున్నాడు. ఆపైన అతనికి పది ఎకరాల భూమి, ఒక చిన్న మేడకూడా ఉన్నాయి. అన్నదమ్ములు ఎవళ్ళూ లేరు. అక్కలు ఇద్దరున్నారు గాని, వివాహం అయి అత్తవారిళ్ళలో వాళ్ళ కాపరాలు వాళ్ళు చేసుకుంటున్నారు.

సోమసుందరం అంత రూపసి కాదు. అలాగని అందవికారి మాత్రం కాదు. నల్లగా ఉంటేనేం, కొంత కను ముక్కు తీరున్న ముఖం. అయితే, సన్నగా బక్క పలచగా ఉంటాడు. నల్లని కళ్ళమీద రోల్డ్‌గోల్డ్ ఫ్రేమ్ కళ్ళద్దాలు పెట్టుకుంటాడు. కనకనే చూడడానికి కాస్త నదురుగా కనిపిస్తాడు. అదీగాక అతగాడు చాలా చలాకీ మనిషి. కులాసాగా నవ్వుతూ, పేలుతూ ఉంటాడు.

ఇక వైదేహి అతని కన్న రవంత

అందంగానే కనిపిస్తుంది. ఎరుపు వన్నెతో కలిసిన పచ్చని పసిమి రంగు. చక్రాల లాంటి కళ్ళు. నవ్వితే చెక్కిళ్ళ మీద చిన్న చిన్న సొట్టలు సుళ్ళు తిరుగుతాయి. మొత్తంమీద వైదేహి చక్కని చుక్కల్లోనే లెక్క.

ఆ అమ్మాయి సోమసుందరం పక్కన నిలబడితే కాకి ముక్కుకి కట్టిన దొండ పండులా ఉంటుందని ఇరుగు పొరుగులు కొందరు గుసగుస లారంభించారు. ఆ మాటలన్నీ ఆ నోట ఆ నోట నాని, వైదేహి తల్లి వర్ధనమ్మ దాకా పాకి పోయాయి. అయితే, దాని కావిడ తనలో తానే సరిపెట్టుకుంది. 'ఏమిటో, కాస్త నలుపన్న మాటే గాని, ఆ అబ్బాయి బాగానే ఉన్నాడు. ఆఁ అంద చందాలుంటే మాత్రం కొరుక్కు తింటారా, ఏమన్నానా? కాస్త ఆస్తి పాస్తులు, మంచి ఉద్యోగము ఉండాలి! అంతే! వట్టి చూపుల గుర్రమయితే మాత్రం లాభమేమిటి?'

ఆ తరవాత వైదేహికి కూడా అదే ధోరణిలో నచ్చచెప్పింది. ఆ అమ్మాయి ఆ పీజే బి. ఏ. పాసయింది. పైగా స్వతః తెలివయిన పిల్ల. తల్లితండ్రు లిద్దరు కలిసి నచ్చచెప్పిన తరవాత మరి కాదనలేకపోయింది. అయితే, కట్న కానుకల వ్యవహారమే ఎంతకీ తెగలేదు. ఆడబడుచుల కిద్దరికి ఇవ్వవలసిన లాంఛనాలతో కలిపి మొత్తం పదహారు వేల రూపాయల దాకా ముట్ట జెప్పాలని మధ్యవర్తి మహేశం పట్టు పట్టాడు. అంటే, లాంఛనాల కోసం ప్రత్యేకించి వెయ్యి రూపాయి లెక్కువగా ఇవ్వాలని గట్టిగా రొక్కాయించాడు. అయితే, పద్మ నాభం అంతదాకా తూగలేనని వెనకంజ వేశాడు.

కాని, మధ్యవర్తి అంతమాత్రాన అతనిని విడిచి పెట్టలేదు. దాని కొక గట్టి కారణం కలిసి వచ్చింది. వైదేహి సోమసుందరానికి బాగా నచ్చింది. ఇంకెవ రన్నా అంతకన్న కట్న కానుక లెక్కువగా ఇస్తామన్నా, పిల్ల అతనికి నచ్చకపోతే మరి చెయ్యగలిగిందేమీ లేదు. నిజానికి అతనికి ఇంతకు మునుపే ఇరవై వేల దాకా కట్నం పలికింది. అయినా, పదిహేను వేలకన్న ఎక్కువ ఇచ్చుకోలేనని పద్మనాభం రొక్కాయించినా, సోమసుందరం తండ్రి సూర్యానికి అంగీకరించక తప్పలేదు.

ఆ వేళ అప్పుడే ఏడు గంటలు కావస్తోంది. అయితే, మగ పెళ్ళి వారి విడిదిలో ఎక్కడా కదలికే లేదు! వాళ్ళు అసలు పెళ్ళి ప్రయత్నంలో పడ్డట్టే కనిపించలేదు. 'ఏమిటి చెప్మా, వియ్యంకుడు గారు ఇంత ముభావంగా ఉన్నారీ వేళ!' పద్మనాభం కొంచెం కంగారు పడ్డాడు.

అంతలోనే మధ్యవర్తి మహేశం రొ జుకుంటూ అతనికి దగ్గరకి వచ్చాడు.

''ఏమిటయ్యా, విశేషాలు?''

ఎంతో ఆత్రంగా అడిగాడు పద్మ నాభం.

''ఆఁ విశేషా లేమున్నాయి! ఆ మిగిలిన మూడు వేలుకూడా ఇప్పుడే తెప్పించమన్నాడు మీ వియ్యంకుడుగారు!''

మహేశం నెమ్మదిగా పళ్ళు నములుతూ అన్నాడు. పద్మనాభం తన కాబోయే వియ్యంకుడి చేతిలో అంతకు మునుపే పన్నెండు వేలు పోశాడు. ఆ పైన మిగిలిన మూడు వేల రొక్కము పెళ్ళి పీటల మీద కూర్చోక మునుపే చేతి కందియ్య గలనని గట్టిగా మాట ఇచ్చాడు. కాని, ఎంతగా కాళ్ళు నిలదొక్కుకున్నా, ఆ సొమ్ము అనుకున్న సమయానికి అతని చేతి కందలేదు. అయితే, ఆ సొమ్మంతా ఆ మరునాటి సాయంకాలం లోగా తప్పక ముట్టచెప్పగలనని మధ్యవర్తి ద్వారా మాట ఇచ్చాడు పద్మనాభం. కనక శుభ ముహూర్తం దాటిపోకుండా వధూ వరుల నిద్దరిని పెళ్ళిపీటల మీద కూర్చోనియ్య వలసిందని మధ్యవర్తి ద్వారా బతిమాలు కున్నాడు.

కాని, పెళ్ళికొడుకు తండ్రి ససేమిరా వల్లకాదు పొమ్మన్నాడు. అప్పటికప్పుడు ఆ మూడు వేలు తన చేతిలో పోస్తే తప్ప పిల్లవాడి చేత పిల్ల మెడలో మంగళసూత్రం కట్ట నియ్యనని మూతి బిగించుకుని కూర్చున్నాడు.

ఆ గడ్డు పరిస్థితిలో పద్మనాభానికి నోరెండిపోతున్నట్టనిపించింది. ఎవ్వ రయినా ఆ సమయంలో ఒక్క మూడు వేలు అప్పుగా ఇస్తే ఆ గండం దాటి బయట పడవచ్చును! కాని, అంత ఆత్మీ యంగా ఎవ్వ రాదుకుంటారు? అంతటి ఆత్మీయులున్నా నిలుచున్న పళంగా ఆ క్షణంలో అంత సొమ్ము ఎక్కడి నించి తేగలరు?

అదే సమయంలో మగపెళ్ళివారి విడిదిలోకూడా పెద్ద రభస చెలరేగింది. సూర్యానికి అదంతా పచ్చి మోసంలా కనిపించింది. పెళ్ళికొడుకు తండ్రికే అలా అనిపించిన తరవాత ఇక మిగిలిన వారి మాట చెప్పేదేమిటి? అందరికి అది ఆ మూడు వేలు ఇవ్వకుండా ఎగ్గొట్టడానికి వేసిన పన్నాగంలా కనపడింది. అదే మాట నలుగురి లోనూ గట్టిగా పైకి అనేశాడు సూర్యం. అది ఆ సమయంలో అక్కడికి వెళ్ళిన మహేశం చెవిని పడింది. వెంటనే అతడు వియ్యంకుడి చేతులు రెండూ గట్టిగా పట్టుకున్నాడు.

''మీ వంటి వారు అలాంటి మాట అనడం భావ్యం కాదు, బాబుగారూ! ఎంతగా ప్రయత్నించినా సమయానికి సొమ్ము చేతి కందలేదు! ఆడపిల్లని కన్న తండ్రి గదా, పద్మనాభంగారు! వియ్యం కుణ్ణీ, అల్లుణ్ణీ మభ్య పెట్టి మోసగించి తా నేం బావుకుంటాడు, చెప్పండి? కాస్త నిదానించి రేపు సాయంత్రం దాకా గడువివ్వండి! శుభముహూర్తాన్ని కడ్డు పడకండి! మేము కోరుకునే దింతే!''

అయినా, సూర్యంగాని, సోమసుందరం గాని, మిగిలిన బంధువులు గాని దాని కెంత మాత్రము అంగీకరించలేదు! పైగా ఒక అరగంటలోగా మిగిలిన సొమ్మంతా తమ కందకపోతే, ఇక ఆ పెళ్ళి మాటే తలపెట్ట దలుచుకోలేదని నిక్కచ్చిగా హెచ్చరించారు. వెంటనే తిరిగి వెళ్ళిపోగలమని బెదిరించారు.

మధ్యవర్తి మహేశం నోట మరి మాట పెగలలేదు! ఒక్క అంగలోనే తిరిగి వచ్చి, జరిగిన దంతా పూస గుచ్చినట్టు పద్మ నాభం చెవిని వేశాడు. అది వినీ వినగానే అతని గుండె భగ్గుమని మండింది!

ఇన్నాళ్ళనించి ఇన్ని పెళ్ళిళ్ళు చేసినా అతని గౌరవానికి ఎక్కడ ఏమాత్రము భంగం కలగలేదు! ఇంక ఇప్పుడేం చెయ్యాలి? ఎంతటి తలవంపు కలిగింది! ఇన్ని విధాల లెక్కలు ముక్కలు చేసుకున్న తరవాత పీటలమీద పెళ్ళి ఆగిపోవలసిందేనా? ఆ సమయంలో కొత్త పెళ్ళికూతురయి కలకలలాడుతున్న వైదేహిని చూడగానే అతని గుండె చెరువయింది.

ఆ అమ్మాయికికూడా కన్నీరు నిండింది. పెళ్ళి అంటే, మంగళసూత్రం కట్టడమంటే ఇంతేనన్నమాట! ముచ్చటగా మూడు వేలు మీదే ఆ మూడు ముళ్ళు ఆధారపడి ఉన్నాయన్న మాట! పది మందిలోనూ తల ఎత్తుకుని తిరుగుతున్న తన తండ్రి మాటమీద కాబోయే తన మామగారికి నమ్మకమంత యినా గౌరవం లేదన్న మాట! కాబోయే తన భర్త కిదంతా అసలు పట్టనే పట్ట దన్న మాట. వైదేహి లోలోపలే నిలువునా కాలి మసి అయింది. చరచరా తండ్రి దగ్గరికి వెళ్ళిపోయింది.

''నాన్నగారూ, నాకీ పెళ్ళి అక్కర లేదు! నే నీ పెళ్ళికొడుకుని చేసుకోను!''

'ఏం, ఎందుచేత?' అప్పటట్టు కూతురు ముఖం కేసి కంగారుగా చూశాడు పద్మ నాభం. అంతలోనే వైదేహి కప్పుకుంది.

''ఇదేమన్నా గాని, బీరకాయల బేరమా? వాళ్ళు కాస్త మన కష్ట సుఖా లాలోచించ క్కరలేదా?''

ఆ పైన వైదేహి నోట మాట పెగలలేదు! అంతలోనే ఆమె తల్లి వర్ధనమ్మకూడా అదే మాట పట్టుకుని రెట్టించింది.

"అదేమిటండీ, బొత్తిగా కాస్త మర్యాద మన్నన లేని మనుషులేమిటండీ! ముష్టి మూడు వేలు ఎగ్గొడతా మనేనా మన మీద అంత అపనమ్మకం? ఇంక అలాంటి మనుషులతో మనం వేగలేమండీ!"

అయినా, పద్మనాభానికి పీటలమీద పెళ్ళి నిలిచిపోకుండా ఎలాగయినా నిభాయించుకు రావాలన్న గట్టి పట్టుదల కలిగింది. అప్పటికే ఉదయం ఏడున్నర కావచ్చింది. మగ పెళ్ళివారు పెట్టిన అరగంట గడువు అప్పుడే దాటిపో వచ్చింది.

అదే క్షణంలో నుంచున్న పాటుగా ఒకసారి రావలిసిందని మగపెళ్ళి వారి విడిది నించి మహేశానికి ఒక కబురందింది. అది వినగానే పద్మనాభం మనస్సులో ఆశారేఖ మళ్ళీ తళుక్కు మని మెరిసింది. వియ్యంకుడు ఒకవేళ తన మనస్సు మార్చుకుని వెంటనే వివాహం జరిపించ వలిసిందని కోరడానికే మహేశాన్ని పిలిపించి ఉండవచ్చునని ఊహించుకుని లోలోపల ఉప్పొంగిపోయాడు. అతడుకూడా ఆ వియ్యంకుణ్ణి ఎలాగయినా బ్రతిమాలి, ఆ శుభకార్యం కాస్తా వెంటనే జరిపించి తీరాలని గట్టిగా నిశ్చయించుకున్నాడు. అదే ఆలోచనతో తొందర తొందరగా పెళ్ళికొడుకు తండ్రి దగ్గరికి వెళ్ళి పోయాడు.

అప్పటినించి మహేశం తిరిగి రాక కోసం నిమిషమే ఒక యుగంగా నిరీక్షించాడు పద్మనాభం. ఆ పైన అతడెలాంటి మాట పట్టుకు వస్తాడో వినాలని అనుక్షణము బొత్తిగా మతి పోయిన మనిషిలా ఉవ్విళ్ళూరి పోయాడు.

మరి కొన్ని క్షణాలలోనే "మామయ్యా" అన్న పిలుపు విని ఉలిక్కి పడ్డాడు పద్మనాభం. అలాగ ఎంతో ఆప్యాయంగా పిలిచిన వ్యక్తి అతని వేలు విడిచిన మేనల్లుడు—విజయసారథి.

అతని తండ్రి చిన్నతనంలోనే చనిపోయాడు. ఇంక ఒక్క తల్లి తప్ప నా అన్న వాళ్ళు ఎవళ్ళూ లేరు. అంత చెప్పుకోదగ్గ ఆస్తి పాస్తులంతకన్నా లేవు! కాని, తండ్రి మిగిల్చి పోయిన కొద్దిపాటి కొండ్రమీది ఆదాయంతోనే తల్లి అతన్ని అల్లారుముద్దుగా పెంచి చదువుసంధ్యలు చెప్పించింది. ఆ పైన పద్మనాభంకూడా అప్పుడప్పుడు శాయశక్తులా చేయూత ఇచ్చాడు. దానా దీనా విజయసారథి అతి కష్టంమీద ఎమ్. ఎ. అనిపించుకున్నాడు. ప్రయత్నించగా ప్రయత్నించగా ఇటీవలే సిటీ కాలేజీలో అతనికి తాత్కాలికంగా ఒక చిన్న లెక్చరరు ఉద్యోగం దొరికింది. అంతే.

"ఏమిటి సారథీ, ఇలాగ వచ్చావు? నాతో ఏమన్నా మాట్లాడాలా?"

ఎంతో ఆత్రంగా అడిగాడు పద్మనాభం. విజయసారథి అవునని చెప్పి అతని చెవిలో ఒక చిన్న రహస్యం చెప్పాడు. అది వింటూ పద్మనాభం నిలువునా నిర్ఘాంతపోయాడు. "ఇలాగ నుంచున్న పళంగా ఇంత సొమ్ము ఎలాగ సంపాదించగలిగావు, సారథీ!"

తన కళ్ళే నమ్మలేక అడిగాడు పద్మనాభం. "నువ్వు పడుతున్న యమయాతన చూడలేక ఒక స్నేహితుణ్ణి అడిగి అప్పుగా పట్టుకు వచ్చాను, మామయ్యా! ఇదిగో, ఆ సొమ్మంతా నా జేబులోనే ఉంది. వెంటనే తీసుకువెళ్ళి మీ వియ్యంకుడికిచ్చిరా!"

ముప్ఫయి వంద రూపాయల నోట్లు లెక్క పెట్టి, జాగ్రత్తగా పద్మనాభాని కందించాడు విజయసారథి! అకస్మాత్తుగా తలవని తలంపుగా తన మేనల్లుడు చేసిన సహాయం గమనించి పద్మనాభం పట్టరాని సంతోషంతో తలమునకలయి అతన్ని నిండు గుండె కదుముకున్నాడు. ఆ సమయంలో పద్మనాభం కళ్ళలో నీళ్ళు నిండాయి.

ఇంక భయం లేదు. మహేశం మాట మీదనే ఆ శుభకార్యం నిర్విఘ్నంగా సాగిపోవచ్చును. ఒకవేళ వియ్యంకుడు కాదు కూడదని భీష్మించుకుని కూర్చుంటే ఆయన వెంటనే వెళ్ళి ఆ మూడు వేలు చేతి కందించవచ్చును. అందుచేత ఆ క్షణంనించి మహేశం రాక కోసం మరింత ఆత్రంగా నిరీక్షించాడు పద్మనాభం.

ఇంతకు మునుపు ఒకసారి వైదేహిని విజయసారథి కిస్తే బాగుంటుందేమోనని ఆలోచించాడు పద్మనాభం. కాని, అతనికి చెప్పుకోదగ్గ ఆస్తి పాస్తులేవీ లేవు. ఇటీవల ఒక చిన్న లెక్చరరు ఉద్యోగం దొరికినా, అది ఆ ఏడాది లోగానే అయిపోతుంది. అయినా, ఒకసారి వర్ధనమ్మ దగ్గర ఆ ప్రస్తావన తీసుకువచ్చాడు. కాని, ఆవిడ దాని కంతగా ఉబలాటపడలేదు.

"అతను మన అమ్మాయి కన్న కొంచెం బాగానే ఉంటాడు. నిజమే! కాదనడం లేదు! కాని, ఆస్తిపాస్తులేవీ లేని వాడికి చూస్తూ చూస్తూ పిల్ల నెలాగ ఇవ్వగలం, చెప్పండి! అది కొంచెమన్నా సుఖపడాలా? వద్దా?" అని సూటిగా అడిగింది. ఆ తరవాత ఇంకొకసారి భార్య సమక్షంలోనే వైదేహితోకూడా అదే మాట అన్నాడు.

ఆ అమ్మాయి రవంత సేపు ఆలోచించి, తల వంచుకుని, "అంతా మీ ఇష్టం, నాన్నగారూ" అని నెమ్మదిగా అక్కడినించి వెళ్ళిపోయింది. అంతలో వర్ధనమ్మ అందుకుంది.

"అది మన మాట కాదంటుం దేమిటండీ, కాస్త మనమే ఆలోచించి చెయ్యాలి గాని! బొత్తిగా లేని వాడి కిస్తే అదేమి సుఖపడుతుందండీ!" అంటూ సన్న సన్నగా సన్నాయి నొక్కులు నొక్కింది. ఆ తరవాత మరి ఆ సంగతే తలపెట్ట లేదు పద్మనాభం.

మరి కొంత సేపయిన తరవాత మహేశం నురుగులు కక్కుకుంటూ తొందర తొందరగా తిరిగి వచ్చాడు.

"ఏమయిందయ్యా నువ్వు వెళ్ళిన పని? కాయా? పండా?"

ఎంతో కంగారు పడుతూ అడిగాడు పద్మనాభం. ఉస్సూరుమంటూ అతని పక్కనే ఒక కుర్చీలో చతికిలబడ్డాడు మహేశం.

"ఏం చెప్పను, పద్మనాభంబాబూ! వాళ్ళింతటి కటిక కర్కోటకులని నేను కలలోకూడా అనుకోలేదయ్యా!"

"ఇంతకి ఏం జరిగిందీ? ఆ మాట చెప్పవేం?"

మరింతగా చిరచిర లాడుతూ అడిగాడు పద్మనాభం. మహేశం మళ్ళీ మొదలు పెట్టాడు.

"అదే చెబుతున్నాను, విను! మనం బొత్తిగా మంచి, మర్యాద లేని వాళ్ళంట! మోసగాళ్ళంట! వాళ్ళు మన అమ్మాయి నింక చేసుకోనే చేసుకోరట! వెంటనే టాక్సీ లెక్కి అంతా స్టేషన్ కేసి వెళ్ళి పోయారు."

పద్మనాభం నవనాళ్ళు ఒక్కసారిగా కుంగిపోయాయి. మాట తడబడింది.

"ఆఁ! ఆఁ! స్టేషన్ కేసి వెళ్ళిపోయారా? వెళ్ళిపోయారా? ఆ మాట చెప్పవేం? అయితే, మనం ముట్టజెప్పిన కట్నం సొమ్ము మాటేమిటి?"

అతని నోరెండిపోయింది. అంతలోనే మహేశం మరింత ధీమాగా అందుకున్నాడు.

"నే నలాగ వాళ్ళని చెయ్యి దాటి పోనిస్తా ననుకున్నావా? చెవులు మెలేసి వసూలు చెయ్యనూ? ఇదిగో, ఆ పన్నెండు వేలూను!" మహేశం ఆ సొమ్మంతా అతి జాగ్రత్తగా లెక్క పెట్టి అతని చేతి కందించాడు. మరికొంత సేపటి దాకా పద్మనాభం ముఖంలో కత్తి నాటుకయినా నెత్తురు చుక్క లేదు! "ఎంత పని జరిగింది! ఎంత పని జరిగింది!" నెమ్మదిగా సణుక్కున్నాడు.

"ఒక్క అరగంట ముందుగా వచ్చి ఇచ్చి ఉంటే మీకు మాట దక్కించి ఉందును, మామయ్యా! ఎంత పని జరిగింది!"

ఎంతో నొచ్చుకున్నాడు పక్కనే నిలబడిన విజయసారథి. అతని కేసి మరింత ఆత్మీయంగా చూసి, చిక్కని చిరునవ్వు చిందించాడు పద్మనాభం.

"అవును, సారథీ! నువ్వన్న మాట నిజమే! అయితే, ఇంతకి ఈ సొమ్మంతా ఎవరికి ప్రాప్తమో ఎవరు చెప్పగలరు?"

అతన్ని దగ్గిరికి పిలిచి, చెవిలో ఒక రహస్యం చెప్పాడు! మరు క్షణంలోనే వర్ధనమ్మతోను, వైదేహితోను కలిసి లోపలికి వెళ్ళి అయిదారు నిమిషాలలోనే తిరిగి వచ్చి మహేశంతో అన్నాడు:

"వెంటనే మన పురోహితుణ్ణి పిలిచి పెళ్ళితతంగం ప్రారంభించమని చెప్పవయ్యా! ఇంక ఒక్క నిమిషంకూడా ఆలస్యం కావడానికి వీల్లేదు! తెలుసునా?"

ఆ మధ్యవర్తికి అదేమీ అంతు పట్టలేదు. "ఇంకా పెళ్ళితతంగమేటయ్యా, మగ పెళ్ళివారంతా ఇంతకు మునుపే వెళ్ళి పోతేను? ఈ పాటికి రైలెక్కి ఉంటారే!"

"అయినా సరే, వైదేహికి సుముహూర్తంలోనే వివాహం—అంతే!"

పద్మనాభం చిన్నగా నవ్వుతూ అతనిని తొందర పెట్టాడు.

"అయితే, మరి పెళ్ళికొడుకేడీ!" నిలువునా నిర్ఘాంత పడి అడిగాడు మహేశం!

"ఇదిగో, ఇక్కడే ఉన్నాడు! మన విజయసారథి పెళ్ళికొడుకు! ఇన్నాళ్ళ నించి చిటికెన వేలిమీద ఉన్న రవ్వల ఉంగరం మాటే తలపెట్టక దానికోసం ఊరంతా గాలించాను! మరి తతంగం ప్రారంభించమని చెప్పు, పురోహితుణ్ణి పిలిచి!"

పద్మనాభం కలకల నవ్వాడు.

అతడన్నట్టు అదే శుభముహూర్తంలో వైదేహికి, విజయసారథికి సలక్షణంగా వివాహం జరిగిపోయింది. అల్లుడికి లాంఛనా లన్నింటినితోను కలిపి పద్మనాభం పేర పదహారు వేల రూపాయల కట్నం చదివించాడు పురోహితుడు.

"ఒక్కొక్క మంగళసూత్రం చేయించిన వేళా విశేషమమ్మా! మూడు ముళ్ళు వేసి అది ఎవరి మెడలో, ఎవరు కడతారో ఎవరు చెప్పగలరు, తల్లీ!"

ఆ వివాహ వైభవం అంతా గమనించిన ఒక పండుముసలి ముత్తయిదువ తన పక్కనే కూర్చున్న ఇంకొక ఇల్లాలి కేసి చూసి నవ్వుతూ అన్నది. ★